

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Napajedla, Komenského 298, okres Zlín

Komenského 298, 763 61 Napajedla

Identifikátor školy: 600 114 121

Termín konání komplexní inspekce: 12. – 15. únor 2002

Čj.	154 37/02-11089
Signatura	ko5cv140

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola poskytuje úplné základní vzdělání, svoji činnost zahájila v roce 1986. Ke dni inspekce vykazuje 27 tříd (z toho 13 na prvním stupni) s 650 žáky. Kromě místních navštěvují školu žáci ještě z dalších čtyř okolních obcí. Výuku zajišťuje 38 učitelů, výchovu ve školní družině zabezpečují 4 pedagogické pracovnice.

Na prvním stupni jsou žáci od druhého po pátý ročník vyučováni podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20, žáci ostatních tříd podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. V jedné deváté třídě je posledním rokem realizovaná výuka podle modelového učebního plánu s rozšířeným vyučováním jazyků.

Objekt školy tvoří šest pavilonů s 44učebnami, z tohoto počtu je jich 14 odborných. S účinností od 1. ledna 2002 je škola právním subjektem, jako příspěvková organizace je zřízena Městem Napajedla. Škola sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuka předmětu byla sledována od prvního po devátý ročník. Týdenní časová dotace na prvním i druhém stupni je v souladu s učebními plány zvolených programů. V šestém a devátém ročníku je českému jazyku věnováno pět hodin týdně. Výjimku tvoří jedna devátá třída, v níž je realizován učební plán s rozšířeným vyučováním jazyků. Žáci této třídy mají v rozvrhu čtyři hodiny českého jazyka, stejně jako žáci sedmých a osmých ročníků. Všichni vyučující předložili tematické plány zpracované pro školní rok 2001/2002. Obsah probíraného učiva se většinou zcela shodoval s časovým rozvržením probírané učební látky dle závazných osnov. Žáci devátých ročníků se zájmem o další studium navštěvují nepovinný předmět cvičení z českého jazyka. Zájemci o stylistiku se stali členy kroužku Mladí novináři. Někteří z nich se podílejí na tvorbě školního žákovského časopisu. Každoročně se žáci zúčastňují olympiády v českém jazyce a recitační soutěže. O tom, že někteří učitelé věnují patřičnou pozornost všem složkám uvedeného předmětu svědčí i skutečnost častého publikování zdařilých ukázek z tvorby žáků v regionálním tisku. Výukové cíle byly přiměřené věku žáků i aktuálnímu složení třídy. Plánování a příprava výuky byly na velmi dobré úrovni.

Personální podmínky pro výuku českého jazyka na prvním stupni nelze považovat za srovnatelné s jinými základními školami. Čtyři učitelky nesplňují požadované vzdělání dle platné vyhlášky. Na druhém stupni mají všichni pedagogové odbornou i pedagogickou kvalifikaci.

Hodiny českého jazyka probíhaly v kmenových třídách, odbornou pracovnu pro výuku českého jazyka škola nemá. Výuka literární výchovy je někdy realizována v čítárně, která byla zbudována vedle poměrně dobře zásobené žákovské knihovny. Žáci jsou vybaveni platnými učebnicemi, na prvním stupni pracovali také s pracovními sešity, s nástěnnými tabulemi i názornými pomůckami, které vyučující sami vyrábějí. Ve výuce na druhém stupni měli žáci k dispozici vybrané knihy probíraných autorů a různé pracovní texty pro samostatnou práci. Jen v jedné hodině byla použita didaktická technika (zpětný projektor). V kabinetě sledovaného předmětu jsou k dispozici různé jazykové příručky, portréty básníků a spisovatelů a poslechové ukázky. Materiální podmínky výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Ve vyučovacích hodinách byla v učebnách, vkusně vyzdobených zejména na prvním stupni,

klidná, podnětná atmosféra. Pracovní tempo většinou odpovídalo věku žáků, v některých třídách nižších ročníků bylo spíše pomalé. Relaxační chvílky, někdy spojené s pohybem, zařadili učitelé jen u mladších žáků. Individuální péče žákům se specifickými potřebami učení byla zřetelná pouze v prvním až pátém ročníku. Psychohygienické podmínky výuky měly průměrnou úroveň.

Vyučování bylo vedeno podle jasných a srozumitelných organizačních pokynů. Množství a výběr informací odpovídaly věkovým zvláštnostem žáků. Vyučující obvykle pracovali s celou třídou, což nepřinášelo zvláštní problémy ani v početnějších kolektivech. Často byl vytvářen prostor pro individuální aktivity, v nižších ročnících pro soutěže (zaměřené na opakování pravopisu) a známé didaktické hry. Formy a metody výuky vycházely zejména z obsahu probíraného učiva i ze složení třídy. V mluvnické složce jazyka bylo pozitivní, že učitelé věnovali potřebný čas jazykovým rozborům a důslednému procvičování pravopisných jevů. Postupy podporující zapamatování základního učiva byly běžně uplatňovány. Hodiny literární výchovy se vyznačovaly podněcováním zájmu žáků o četbu. Ve slohové složce jazyka se projevily osobnostní předpoklady vyučujícího, který poměrně netradičním způsobem zapojil žáky do zvolených činností. Organizace vyučovacích hodin, účelnost a vhodnost zvolených metod a postupů i celková efektivita práce byly na velmi dobré úrovni.

Ne vždy byl oznámen cíl hodiny. Většina vyučujících na tento druh vstupní motivace nezapomněla. Častěji (zejména na prvním stupni) zvolila vhodnější vstupní motivaci, která výborně působila na uklidnění žáků po přestávce, a sice společný zpěv spojený s pohybem. Za dobrý výkon byli žáci vždy chváleni, vyučující respektovali zásadu přiměřenosti. Při ústním zkoušení byla používána pětistupňová klasifikace, vyslovenou známku každý z vyučujících zdůvodnil. Někdy byli žáci vybídnuti, aby svůj nebo spolužákův výkon sami posoudili. Výrazně záporně se projevila jedna učitelka, která neúspěšné odpovědi žáků nevhodně komentovala. Úprava v žákovských sešitech je rozdílná, lepší je na prvním stupni. Samostatné práce žáků jsou hodnoceny známkou. Obsah kontrolních prověrek odpovídá osnovám, analýzy jsou prováděny. Hodnocení a motivace se odvíjely od pedagogického umu, celkově byly hodnoceny jako velmi dobré.

S výjimkou jedné třídy, v níž bylo nápadné autoritativní chování učitelky, převládala při výuce dobrá pracovní atmosféra. Postoj žáků k výuce byl pozitivní, jejich slovní zásoba byla většinou dobře rozvíjena. Jen ojediněle se vyučující spokojili s jednoslovnými odpověďmi. Oblast interakce a komunikace byla hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách českého jazyka byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Německý jazyk

Plánování a příprava výuky byly na vynikající úrovni. Týdenní časová dotace předmětu byla v souladu se zvolenými učebními plány a obsah probíraného učiva byl v době inspekce v souladu s učebními osnovami realizovaných vzdělávacích programů. Výukové cíle byly vyučujícími stanoveny vhodně a přiměřeně, vždy vzhledem k aktuálnímu stavu třídy. Při opakování i probírání nového učiva byla již při plánování a přípravě dostatečně zohledněna návaznost na předešlé hodiny.

Německý jazyk vyučují ve škole v letošním školním roce 4 učitelky. Pouze jedna je však pro tento předmět odborně a pedagogicky způsobilá, což se negativně projevilo zejména ve výuce v pátém ročníku. Žáci i učitelky využívali učebnice a navazující pracovní sešity jednotné řady včetně audionahrávek souvisejících s probíranými texty. Slovníky používány nebyly. V hodinách byly běžně využívány kazetové magnetofony, v jednom případě zpětný projektor,

doplňující obrazový materiál a pracovní listy. Výuka probíhala ve sluchátkové laboratoři (bohužel bez využití jejího zařízení), jediné učebně určené pouze pro výuku německého jazyka, ale i v ostatních „kmenových“ učebnách. Vyučovací jednotky byly vhodně členěny i z hlediska relaxace žáků, tempo výuky (zejména u kvalifikované učitelky) bylo poměrně vysoké. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky byly na průměrné úrovni.

Na velmi dobré úrovni (s výjimkou pátého ročníku) byly organizace, formy a metody výuky. Vyučovací metody byly dostatečně efektivní i variabilní, střídala se práce skupinová i ve dvojicích. Výuka byla věcně i odborně správná (kromě chybného zadání písemné práce v pátém ročníku), žáci měli možnost alternativních postupů při řešení úkolů a problémů, byl vytvořen dostatečný prostor pro samostatné a aktivní učení i pro pochopení a procvičování učiva. Méně výrazný byl individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami.

Poměrně málo výrazné bylo využívání vstupní a průběžné motivace. Pochopení učiva bylo ověřováno v průběhu i závěru vyučovacích hodin, méně však již bylo akcentováno využívání zpětné vazby a analýza chyb. Byl vytvářen dostatečný prostor pro sebehodnocení a sebereflexi žáků, mnohdy však chyběly (zejména ve školních sešitech) konečná kontrola a hodnocení učitelky. Motivace a hodnocení byly na průměrné úrovni.

Ve všech sledovaných hodinách žáci i učitelé akceptovali dohodnutá pravidla komunikace, ze strany vyučujících většinou v kvalitní němčině. Ve většině hodin byli žáci ke komunikaci přímo vedeni a pobízeni. Osobnost žáka byla téměř ve všech skupinách učitelkami respektována a zejména spoluprací ve skupinách a dvojicích byli žáci vedeni k systematickému rozvíjení jejich smyslu pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Úroveň verbální a neverbální komunikace učitelek byla stejně jako celá dílčí oblast interakce a komunikace velmi dobrá.

Kvalita výuky německého jazyka je na velmi dobré úrovni.

Dějepis

Úroveň výuky dějepisu byla hodnocena od šestého po devátý ročník. V rozvrhu hodin je týdenní časová dotace v souladu se schválenými učebními plány. V šestém, sedmém a devátém ročníku jsou sledovanému předmětu věnovány dvě hodiny týdně, žáci osmého ročníku mají dějepis jen jedenkrát v týdnu. Kontinuita výuky je zajištěna. Při kontrole zápisů v třídních knihách školního roku 2000/2001 bylo zjištěno nesplnění závazných osnov tím, že v devátých ročnících nebyly probrány okruhy Československo a svět ve 2. polovině 20. století. V letošním školním roce je probírané učivo již v souladu s časovým rozvržením závazných osnov. Příprava učitelek na výuku byla promyšlená. Zpracované časově tematické plány vycházejí z osnov zvoleného vzdělávacího programu. Plánování a příprava na výuku byly hodnoceny jako velmi dobré.

Dějepis vyučují učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výjimkou je jedna učitelka bez odbornosti k výuce daného předmětu.

Dějepisná pracovna ve škole není zřízena, výuka probíhá v kmenových třídách. Některé vyučovací hodiny bývají realizovány v čítárně, kde jsou k dispozici encyklopedie, historická literatura, televize s videopřehrávačem a zpětný projektor. Při vyučování byly používány mapy, školní atlasy, různý obrazový materiál, vhodná doplňková literatura, v jedné hodině zpětný projektor. Žáci pracovali s kvalitními učebnicemi ucelené řady. Zvolené tempo bylo přiměřené věku žáků, členění vyučovacích jednotek učitelky dobře promyslely. Materiální a psychohygienické podmínky výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Struktura hospitovaných hodin potvrdila odpovědnou přípravu vyučujících. Výuka měla

většinou tradiční podobu – převládala frontální metoda práce s celou třídou. Nové učivo bylo sdělováno věcně správně, výklad vyučujících mohli žáci doplňovat. Průběžně byli vybízeni, aby uplatňovali dosavadní znalosti i z jiných předmětů, z přečtených knih či zhlédnutého filmu. Učitelky se nevyhýbaly pestrému střídání činností, a tak dosáhly toho, že do výuky byli stále zapojeni skoro všichni žáci. Mohli také sdělovat své zkušenosti, byli vedeni ke spojování časových a geografických souvislostí. To posilovalo efektivitu učení i schopnost žáků se v historii orientovat. Celkově byla oblast organizace, forem a metod práce hodnocena jako velmi dobrá.

Motivace byla patrná ve všech hodinách, měla převážně charakter pochvaly. V jedné hodině však učitelka žáky hodnotila i s nevhodnou ironií. Velký důraz byl kladen na ověřování pochopení učiva. V průběhu vyučování učitelky využívaly zpětné vazby a analýzy chyb žáků. Klasifikace v žákovských knížkách je systematická, má dostatečnou frekvenci (převládají písemné testy). Vedení žákovských sešitů je velmi dobré až průměrné. Zápisy jsou stručné, výstižné, učitelkami kontrolované. Žáci se každoročně zúčastňují Dějepisné olympiády (dříve Soutěž mladých historiků), nejednou měla škola zastoupení v krajském kole. Značné oblibě se těší i pravidelně vyhlašovaná školní soutěž, v níž žáci řeší úkoly vztahující se k zadanému tématu. Oblast motivace a hodnocení měla úroveň velmi dobrou.

Atmosféra ve třídách byla pracovní. Vztahy mezi žáky a pedagogy byly založeny na vzájemném respektu a důvěře. Výjimkou je učitelka, v jejímž chování je nápadná její netrpělivost. Projevy drobné nekázně ve třídě nejmladších žáků druhého stupně zvládla začínající učitelka bez větších problémů. Žákům byl dán prostor pro rozvoj vyjadřovacích schopností a komunikativních dovedností, této možnosti vždy nevyužili. Oblast interakce a komunikace byla hodnocena jako průměrná.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem byla výuka předmětu dějepis celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Zeměpis

Výuka zeměpisu je v sedmém a devátém ročníku dotována jednou hodinou, v ostatních ročnících dvěma hodinami týdně. Vyučující mají zpracovány tematické plány, které vycházejí z osnov zvoleného vzdělávacího programu. Jejich součástí jsou i zeměpisné exkurze (většinou jsou realizovány v rámci mezipředmětové spolupráce), ale neobsahují doporučené činnosti praktického zeměpisu v terénu. Žáci 9. ročníku mají možnost rozvíjet své zájmy a získávat hlubší zeměpisné znalosti ve volitelném předmětu seminář a praktikum ze zeměpisu. Bezprostřední příprava na výuku byla většinou velmi dobrá, i když vykazovala rezervy v časovém zvládnutí stanoveného učiva.

Podmínku odborné a pedagogické způsobilosti splňují všichni čtyři vyučující sledovaného předmětu. Dvě začínající učitelky své pedagogické a didaktické dovednosti teprve získávají.

Předmětová komise zeměpisu koordinuje výuku, sleduje návaznost učiva mezi ročníky, zabezpečuje výuku učebnicemi a dalšími pomůckami, organizuje školní kolo zeměpisné olympiády.

Zeměpis je vyučován v nově vybudované zeměpisné pracovně, která svým vhodným uspořádáním a vybavením vytváří podnětné prostředí k prováděným činnostem. Estetický dojem umocňují tematické nástěnky pro jednotlivé ročníky aktualizované probíraným učivem a současnými světovými událostmi. Ve výuce byly využity nástěnné mapy, encyklopedie, z didaktické techniky meotar. Mezi zvolenými učebnicemi převažují starší tituly, méně vhodné je používání i zastaralých Atlasů světa. Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, zvolené tempo odpovídalo více pomalejším žákům. Materiální i psychohygienické

podmínky byly na velmi dobré úrovni.

Organizace výuky, použité metody a formy práce byly hodnoceny jako průměrné. Ve sledovaných hodinách navazovalo nové učivo na předcházející, stanovené vzdělávací cíle byly splněny. Výuka byla vedena odborně správně, ale vycházela z klasického pojetí stavby hodin spočívající v dominantní roli vyučujícího. Stereotypní průběh hodin nevytvářel potřebný prostor pro zapojení žáků do aktivních činností a samostatného vyhledávání informací. Při výkladu učiva převažovala forma řízeného rozhovoru, v hodinách začínajících učitelek byla sledována nižší efektivita v práci i ve využití vyučovacího času. Zadávané samostatné práce nebyly diferencovány vzhledem ke specifickým schopnostem žáků. Učitelé průběžně korigovali výsledky výuky, formou zpětné vazby si ve většině sledovaných hodin ověřovali osvojené znalosti žáků. I když učivo aktualizovali současnými událostmi, přesto zůstávaly rezervy ve využití výchovné složky učiva.

Úvodní motivace byla většinou redukována na seznámení s cílem hodiny. Průběžná motivace a formativní hodnocení žáků s využitím pochvaly a povzbuzení byla sledována více v hodinách učitelů s dlouholetou praxí. Hodnocení bylo objektivní, kontrola žákovských knížek prokázala dostačující frekvenci hodnocení známkou. Motivace a hodnocení byly na velmi dobré úrovni.

Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny různou měrou v závislosti na osobnosti učitele a zavedeném systému práce. Ve většině sledovaných hodin nebyli žáci cíleně vedeni k dovednosti souvislého ústního projevu, ke schopnosti vyjadřovat a obhajovat své názory. Osobnost žáků byla respektována. Vzájemná komunikace byla hodnocena jako průměrná.

Sledovaná výuka zeměpisu byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika byly sledovány ve čtrnácti vyučovacích hodinách od druhého po devátý ročník. Týdenní časová dotace je ve všech ročnících v souladu s učebním plánem obou realizovaných vzdělávacích programů. Na druhém stupni je v osmém ročníku časová dotace posílena na 5 hodin týdně, v ostatních ročnících je stanovena na spodní hranici, a to 4 hodiny týdně. Od sedmého ročníku nabízí škola žákům s hlubším zájmem o tento předmět obsahově příbuzný volitelný předmět technické kreslení. V rámci nepovinných předmětů jsou pro žáky zavedeny dvě skupiny cvičení z matematiky. Tematické plány pro výuku matematiky mají učitelé zpracovány, plnění osnov je během školního roku sledováno a na schůzkách předmětové komise vyhodnocováno. V návaznosti na odučené tematické celky připravuje předmětová komise pro jednotlivé ročníky obsahově shodné čtvrtletní práce. Bezprostřední příprava na sledovanou výuku byla ovlivněna odborností, pedagogickou zkušeností i délkou praxe učitelů. Obsah učiva byl stanoven v souladu se závaznými osnovami. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Personální zajištění výuky na druhém stupni je optimální všechny hodiny matematiky jsou vyučovány učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Na prvním stupni je situace horší, ve sledované výuce byly personální podmínky hodnoceny jako průměrné. Ze sedmi sledovaných vyučovacích hodin vyučovaly ve čtyřech hodinách učitelky bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti. U některých se tato skutečnost projevila negativně především ve výběru a uplatnění použitých metod vzhledem ke stanoveným výukovým cílům, nejvíce však v efektivním využití vyučovacího času.

Vybavenost školy učebnicemi, sbírkami úloh a dalšími učebními texty je velmi dobrá, názornými učebními pomůckami průměrná až pouze vyhovující. Již staré učební pomůcky (drátěné a dřevěné modely geometrických těles, různé druhy souborů úloh k procvičování) jsou uloženy v kabinetu matematiky, podle potřeby si je učitelé do hodin přinášejí. Tabulové

náradí pro výuku geometrie je učitelům k dispozici ve třídách. Výuka probíhá na obou stupních v kmenových třídách, standardně zařízených a vybavených. Podnětné prostředí pro výuku i umístění nástěnných demonstračních tabulí pro názornost učiva matematiky je výraznější ve třídách prvního stupně. Ve výuce mají učitelé možnost využívat zpětný projektor. Přestože by jeho využití zejména v hodinách zaměřených na opakování výrazně zefektivnilo výuku, pracovali s ním pouze někteří. Všechny ročníky jsou vybaveny novými učebnicemi, které škola pro první i druhý stupeň zakoupila v ucelených řadách.

Vyučovací hodiny měly stanoveny cíle, žákům však nebyly vždy jasně sděleny. V úvodní části žáci na prvním stupni ve většině opakovali a procvičovali operace s přirozenými čísly pamětně, zařazeny byly i zábavné úlohy. Na druhém stupni někteří učitelé v úvodní části kontrolovali správnost řešení domácího úkolu, ne všichni však vyžadovali popis a zdůvodnění postupu řešení. Málo z nich také zařadilo úvodní opakování učiva, které následně v navazujících tématech žáci potřebovali pro správnost výpočtů. Na obou stupních učitelé uplatňovali ve většině frontální způsob výuky, procvičování učiva probíhalo klasickou metodou kdy jeden žák řešil úlohu u tabule, ostatní totéž v lavicích. Pestré střídání činností a metod uplatnily pouze dvě učitelky na prvním stupni, v jedné hodině byla zadána a úspěšně žáky zvládnuta skupinová práce. V průběhu výuky zařazovali vyučující na druhém stupni samostatnou práci, vytvářeli podmínky ke konkrétním činnostem žáků, málo již k jejich aktivnímu zapojení do vyučování. Až na výjimky (vyvození nového učiva v hodinách geometrie) chyběly průběžné motivační metody. Velmi zřídka byly na obou stupních zařazeny zajímavé úlohy, které rozvíjí logické myšlení žáků a vedou je ke schopnosti učivo aplikovat na úlohách z praxe. Organizace, formy a metody výuky byly hodnoceny souhrnně jako průměrné.

V hodinách byla vytvořena pracovní atmosféra. K žákům byli vyučující vstřícní, avšak diferencovaný přístup k žákům talentovaným nebo prospěchově slabým byl uplatněn pouze ojediněle na prvním stupni. Organizace výuky neodpovídala často psychohygienickým požadavkům. Velmi málo byly do výuky na prvním stupni zařazovány relaxační aktivity, na druhém stupni řešili žáci vyšších ročníků často bez zájmu po celou vyučovací dobu stejný typ úloh. Celkově byly psychohygienické podmínky výuky hodnoceny jako průměrné.

V průběhu vyučování si učitelé otázkami i kontrolou individuální práce žáků průběžně ověřovali úroveň jejich znalostí. Za svůj výkon byli žáci hodnoceni, málo byli vedeni k vlastnímu sebehodnocení i práci s chybou. Nejvíce známek v žákovských knížkách mají žáci z písemných prověrek. Vyučující sledují úpravu žákovských zápisů, sešity jsou kontrolovány. Oblast hodnocení a motivace byla průměrná.

Úroveň komunikace mezi žáky a učiteli byla průměrná. Málo byly rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků, verbální projev učitelů výrazně převažoval nad projevem žáků. Nežádoucí chování nebylo v průběhu výuky zaznamenáno, nezájem části žáků o prováděné činnosti byl více patrný v některých třídách vyšších ročníků. Interakce a komunikace byly hodnoceny jako průměrné.

Čtvrtletní písemné práce jsou zadávány, k jejich vyhodnocení slouží bodový systém. Žáci školy se pravidelně a úspěšně zapojují do řešení matematických soutěží i matematické olympiády, škola se zapojuje i do republikových matematických srovnávacích testů.

Kvalita výuky v předmětu matematika byla souhrnně hodnocena jako průměrná.

Přírodověda

Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu, obsah probíraného učiva byl ve shodě s učebními osnovami. Kontrola zápisů v třídních knihách za školní rok 2001/2002 prokázala, že učební osnovy předmětu škola plní. Příprava

učitelek na výuku byla na rozdílné úrovni. Vhodně vybraly názorné pomůcky, méně již promyslely způsob předání nových informací či výchovné využití učiva. Oblast plánování a přípravy měla průměrnou úroveň.

Výuka přírodovědy ve čtvrtém ročníku probíhá v prostorných kmenových třídách s podnětnou a vkusnou výzdobou. Personálně je zajištěna učitelkami, které nemají pro daný typ školy požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Kvalita výuky však nebyla touto skutečností negativně ovlivněna. Jedna učitelka si vzdělání doplňuje dálkovým studiem. Všechny učitelky respektovaly zásadu názornosti a měly připraveny pro výuku přiměřené učební pomůcky, předvedly jednoduché demonstrační pokusy, pracovaly s platnými učebnicemi. Materiální podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Zvolené tempo vyučovacího procesu odpovídalo věku žáků. Pokyny učitelek byly stručné a srozumitelné, řízení výuky účelné. Otázky určené žákům byly jasně formulovány, orientované na konkrétní učivo. Žáci byli ukáznění a aktivně se zapojovali do vyučovacího procesu. Ve sledovaném vyučovacím procesu vládla klidná pracovní atmosféra. Poněkud odlišné bylo vyučování v jedné třídě. Učitelka komunikovala během vyučovacího procesu jen s několika žáky, ostatní byli v roli pasivních posluchačů. Psychohygienické podmínky výuky byly hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Ve sledovaných vyučovacích jednotkách převažovala frontální výuka, s důrazem na pamětní reprodukci četných informací, méně již na rozvoj samostatného myšlení žáků. Byla doplněna jednoduchým demonstračním pokusem a samostatnou prací žáků ve dvojicích zaměřenou na pozorování nerostů a hornin. Představa o probíraných horninách a nerostech byla podložena jejich vlastním poznáním. Vyučovací čas byl využit účelně, kontrola osvojení nového učiva byla v závěru výuky zařazena. Organizace výuky, použité metody a formy práce měly průměrnou úroveň.

Ve sledované výuce nebyla využita vstupní verbální motivace ani situační výchovné aspekty. Efektivnější výuky bylo dosaženo více praktickými činnostmi žáků a demonstračním pokusem učitelek. Ty stimulovaly žáky, zvýšily jejich schopnost pamatovat si a zlepšovaly učební situaci ve třídě. Výkon žáků byl slovně hodnocen. Orientační i průběžné opakování mělo vždy návaznost na předcházející učivo. Hodnocení výkonu žáků v závěru vyučovacího procesu většinou nebylo provedeno. Oblast motivace a hodnocení žáků ve vyučovacím procesu měla průměrnou úroveň.

Vzájemná komunikace mezi zúčastněnými byla přirozená, avšak verbální dovednosti žáků nebyly dostatečně rozvíjeny. Učitelky většinou kladly nápovědné otázky, spokojovaly se s jednoduchými odpověďmi. Osobnost žáků byla respektována, celková atmosféra ve třídách příznivě ovlivňovala vzdělávací proces. Oblast komunikace a interakce měla průměrnou úroveň.

Kvalita vzdělávání předmětu přírodověda je na základě výše uvedených zjištění celkově hodnocena jako průměrná.

Předměty přírodovědného zaměření

V rámci bloku přírodovědných předmětů byla hodnocena kvalita výuky chemie a přírodopisu. Časová dotace v týdenním rozvrhu hodin je ve sledovaných předmětech v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Učební osnovy mají učitelé rozpracovány do časově tematických plánů učiva. Ty jsou v předmětu chemie velmi podrobné a vypovídající, v přírodopise je obsah učiva se souhlasem ředitele školy upraven tak, že v 6. ročníku je vyučována botanika a v 7. ročníku zoologie. Předkládaný obsah učiva sleduje vývojové hledisko od nejnižších k vyšším organismům. Škola nabízí v rámci volitelných předmětů v 7.

a 8. ročníku seminář a praktikum z přírodopisu. Jejím záměrem je podporovat u žáků rozvoj zájmů v přírodovědné oblasti. Učitelé byli na výuku připraveni v různé kvalitě. Zkušená učitelka chemie měla vyučovací hodiny dokonale promyšlené z hlediska cílových, obsahových, metodických a organizačních aspektů. Začínajícím učitelkám chybí zkušenost s volbou vhodných metod a názorných pomůcek, které umožní, aby žáci zvládli učivo již ve škole. Plánování výuky a její příprava měly celkově průměrnou úroveň.

Sledované předměty vyučují učitelky s požadovaným vzděláním. Dvě začínající své pedagogické zkušenosti teprve získávají. Výuka probíhá v odborných pracovnách s funkční výzdobou a didaktickou technikou. Učebny jsou vybaveny vhodným žákovským nábytkem, který zejména v chemii umožňuje provádět žákovské pokusy, stůl pro učitele pak demonstrační experimenty. V předmětu chemie použila učitelka rozmanité učební pomůcky zastoupené v míře, odpovídající požadavkům příslušného učiva. Žáci měli k dispozici platné učebnice, sešity se strukturovanými zápisy. V předmětu přírodopis byla ve dvou vyučovacích hodinách použita didaktická technika, učitelky pracovaly s nástěnnými demonstračními obrazy, platnými učebnicemi, modely přírodnin, v jedné vyučovací jednotce použila učitelka pracovní listy. Začínající učitelky však nepoužily vzhledem k obsahu učiva všechny dostupné názorné pomůcky pro výuku, a tím snížily efektivnost vyučovacího procesu. Materiální podmínky sledované výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Zvolené tempo vyučovacího procesu odpovídalo ve všech ročnících věku žáků. Členění hodiny bylo uplatněno, střídání činností žáků jen v několika vyučovacích jednotkách. Únava některých žáků nebyla kompenzována. Psychohygienické podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Vzdělávací cíle byly na počátku vyučovacího procesu stanoveny, učivo bylo prezentováno srozumitelně, věcně správně. Výjimečná byla hodina chemie, hodnocena jako vynikající. Organizace výuky poskytla všem žákům prostor pro aktivní a problémové učení, byly rozvíjeny i techniky podporující zapamatování učiva. Ostatní vyučovací hodiny byly méně metodicky promyšleny, jejich efektivita byla nižší. Učitelky zvolily frontální metody výuky. Vycházely z názorné ukázky, většinou výkladem nebo metodou otázek a odpovědí sdělily žákům nové informace, zpětně si pak ověřovaly úroveň porozumění otázkami, které kladly důraz na paměť žáků. Nebyl jim vytvořen prostor pro vlastní učební činnosti, při výuce nebylo využíváno dalších zdrojů informací. Výchovné aspekty byly ke škodě žáků využity jen ve vyučovací hodině přírodopisu v 8. ročníku. Organizace výuky i zvolené metody práce byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Vyučovací jednotky postrádaly vstupní motivaci a aktualizaci učiva. Žáci byli v různé intenzitě stimulováni učebními pomůckami nebo otázkami, které vyžadovaly spíše vědomosti pamětního charakteru, méně usilovaly o aktivizaci samostatného myšlení a hledání souvislostí. Jejich vědomosti byly prověřovány písemně i ústně. Orientační opakování mělo charakter zpětné vazby a navazovalo na dříve probírané učivo. Výkon žáků byl hodnocen slovně, při individuálním zkoušení hodnocení výkonu žáků nebylo vždy zdůvodněno a třídě oznámeno. Oblast motivace a hodnocení měla průměrnou úroveň.

Ve všech třídách žáci respektovali dohodnutá pravidla chování, byla vytvořena pracovní atmosféra. Vztahy mezi žáky a učitelkami byly založeny na vzájemné důvěře a respektu. V hodinách chyběl větší prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků. Učitelky se spokojovaly s jednoduchými odpověďmi žáků, dávaly jim převážně náповědné otázky, které žáci jen doplňovali aniž by o odpovědích museli přemýšlet. Oblast interakce a komunikace byla celkově hodnocena jako průměrná.

Frekvence známek v žákovských knížkách vzhledem k charakteru sledovaných předmětů je dostačující. Do výuky jsou zařazeny laboratorní práce. Protokoly jsou vedeny.

Kvalita výuky přírodovědných předmětů na druhém stupni je po posouzení výše sledovaných jevů hodnocena celkově jako průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky byly ve sledovaných předmětech celkově hodnoceny jako velmi dobré, vzdělávací osnovy jsou plněny. Dílčí drobné nedostatky byly zjištěny v oblasti stanovení cílů a v některých vyučovacích hodinách v časovém rozvržení učiva.

Personální podmínky sledované výuky byly hodnoceny na druhém stupni vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti učitelů jako velmi dobré, na prvním stupni jako průměrné. Bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti vyučují z organizačních důvodů na prvním stupni čtyři učitelky se středoškolským vzděláním (učitelky mateřské školy), jedna z nich v současnosti absolvuje požadované vysokoškolské studium pro daný stupeň školy. Materiální zabezpečení výuky bylo nejlépe hodnoceno v českém jazyce, dějepise, zeměpise a přírodovědě, v ostatních sledovaných předmětech nebyly učební pomůcky, které má škola k dispozici, účelně využity. Celkově byla tato oblast hodnocena jako průměrná.

Psychohygienické podmínky výuky byly souhrnně hodnoceny jako velmi dobré. Méně byly do výuky na prvním stupni zařazovány zajímavé didaktické hry a relaxační aktivity pro kompenzaci činností žáků během vyučování. Na druhém stupni v metodicky málo promyšlených hodinách byli žáci jen pasivními posluchači nebo bez zájmu plnili zadané úkoly.

Organizace, formy a metody výuky byly rozdílné, celkově byla tato oblast hodnocena jako průměrná. Na prvním stupni jsou někteří učitelé pro realizaci vzdělávacích a výchovných cílů zvoleného učebního programu Obecná škola méně připraveni. Na druhém stupni byla velmi často patrná rutinní práce učitelů bez většího uplatnění jejich vlastní kreativity.

Motivace a hodnocení byly celkově hodnoceny jako průměrné. Málo bylo učivo propojováno do mezipředmětových vztahů, často chyběla aplikace učiva do praxe. Interakce a komunikace byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Kvalita vzdělávání byla hodnocena souhrnně jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Roční plán práce školy je zpracován na základě celkové analýzy předcházejícího školního roku 2000/2001 s přihlédnutím k postupnému plnění záměrů stanovených v dlouhodobější koncepci školy. Hlavní úkoly plánu postihují podrobně oblast pedagogickou s vytyčením priorit, úpravy vzdělávacích programů, organizační zajištění výchovně vzdělávacího procesu a mimoškolních aktivit včetně zájmové činnosti. Cíle jsou stanoveny s ohledem na podmínky a prostředí ve kterém se škola nachází a jsou ve většině reálné. V první polovině školního roku bylo pro ředitele nejdůležitějším úkolem připravit školu pro vstup do právní subjektivity. Změna právního postavení školy byla provedena s účinností od 1. lednu 2002, kdy se škola z organizační složky obce stala právním subjektem, příspěvkovou organizací. Dalším úkolem pro ředitele je zajistit kvalitní personální obsazení školy odborně a pedagogicky způsobilými pracovníky v produktivním věku a vytvářet potřebné podmínky pro další vzdělávání

pedagogických pracovníků. Prioritou v oblasti materiálně technického vybavení školy je vybudování a zařízení nové počítačové učebny a její pravidelné využívání při výuce a postupné vybavení školy novými kvalitními učebními pomůckami. Výhledově je ve spolupráci se zřizovatelem plánována modernizace školy i prostoru před školou, kde v případě příznivého počasí pobývají žáci během hlavní přestávky. Zpracován je projekt rekonstrukce stávajícího školního sportovního areálu na moderní víceúčelové hřiště. Realizace této akce závisí od finančních možností zřizovatele.

Při plánování předávají řediteli školy některé dílčí podněty kromě obou jeho zástupkyň také předsedové metodických orgánů. Úkoly a jejich realizace jsou podrobně rozpracovány do týdenních plánů s konkrétním stanovením zodpovědnosti za jejich splnění. Tyto plány jsou pravidelně vyhodnocovány, přehled splněných úkolů slouží jako podklad k celkovému hodnocení činnosti školy.

Výuka ve škole probíhá na prvním stupni (mimo 1. ročník) podle schváleného učebního programu Obecná škola čj. 12 035/97-20, na druhém stupni je realizován vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. Od školního roku 2001/2002 škola přechází postupně (od prvního ročníku) na výuku podle vzdělávacího programu Základní škola i na I. stupni. Zvýšená pozornost je dlouhodobě věnována jazykovému vzdělávání. Škola ve vybraných třídách druhého stupně realizovala modelový učební plán s rozšířeným vyučováním jazyků, v letošním školním roce jsou podle tohoto plánu vyučováni pouze žáci jedné třídy devátého ročníku. Kvalitní výuku jazyků chce škola udržet i nadále prostřednictvím širší nabídky v rámci volitelných předmětů. Pozornost je věnována také sportovním aktivitám a zajištění kulturního vyžití žáků výběrem vhodných vzdělávacích a kulturních akcí. Nově jsou do učebních plánů začleněna témata předmětu volba povolání.

Součástí plánování výuky je na druhém stupni velmi dobře volená nabídka volitelných předmětů (škola jich žákům nabízí celkem 10), která vychází z podmínek školy, a to personálních i materiálních. Umožňuje výběr a vlastní uplatnění humanitně, sportovně, přírodovědně i technicky orientovaným žákům. Své zájmy mohou žáci dále rozvíjet v rámci nepovinných předmětů (pohybové a sportovní aktivity, cvičení z jazyka českého a matematiky a náboženství) a zájmových kroužcích (celkem 7).

Individuální plány pro žáky se specifickými výukovými potřebami jsou zpracovány, obsahují požadované náležitosti a jsou funkční. V rámci péče o talentované a nadané žáky škola trvale plánuje a prostřednictvím metodických sekcí každoročně realizuje přípravu žáků na odborné olympiády a soutěže ve vybraných předmětech.

Kvalita plánování byla hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Organizace výchovně vzdělávací práce školy i jejího provozu je podrobně zpracována v organizačním řádu školy. Ten byl aktualizován k 1. lednu 2002, kdy se škola stala právním subjektem. Obsahuje nejen schéma organizační struktury, ale rámcově stanovuje kompetence i povinnosti všem pracovníkům školy. Ředitel školy, který pracuje ve funkci od roku 1992, bezprostředně řídí i činnost svých zástupkyň. Zástupkyně ředitele sledují a organizačně zajišťují zejména pedagogickou oblast na obou stupních základní školy, jejich kompetence, stejně jako u ostatních pracovníků pověřených výkonem příslušné funkce jsou přesně definovány ve zpracované náplni práce.

Základními nástroji, jimiž je řízen chod školy, jsou rozvrh hodin a vnitřní řád školy. V rozvrhu hodin jsou respektovány hodinové dotace zvolených vzdělávacích programů včetně modelového učebního plánu pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků. Organizace výuky odpovídá obecně závazným předpisům i psychohygienickým zásadám.

Řád školy byl projednán a schválen na úvodní pedagogické radě, je zpracován v souladu s požadovanou normou, obsahuje i ustanovení týkající se práv žáků. Dalším dokumentem upravujícím zásady provozu školy je Provozní řád, který akceptuje i požadavky zákona o ochraně zdraví. Metodické orgány jsou ustanoveny. Jejich činnost se celkově více zaměřuje na organizační zajištění výuky, méně na vzájemnou koordinaci plnění učebních plánů mezi ročníky a jejich průběžné vyhodnocování a na aplikaci moderních prvků činnostního pojetí výuky. Pedagogická rada se schází 6x ročně, ustanovený poradní sbor ředitele 5x do roka. Všechny poradní orgány ředitele školy jsou využívány ke zkvalitnění výchovně vzdělávací práce školy.

Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s platnou normou, na předepsaných tiskopisech. Ojedinelé drobné administrativní nedostatky byly s ředitelem školy projednány. Zápisy pedagogických rad jsou podrobné, mají dobrou vypovídající hodnotu. Vedení školy dbá na ochranu osobních dat zaměstnanců školy i žáků.

Informační systém je propracován a je funkční. Učitelé získávají potřebné informace prostřednictvím nástěnek ve sborovně, kde jsou zveřejňovány týdenní plány práce a další pokyny. Společně se žáky jsou jim předávány informace i prostřednictvím školního rozhlasu, na pedagogických radách a provozních poradách. Zákonní zástupci jsou zpravováni o prospěchu a chování svých dětí na třídních schůzkách a v rámci informativních dnů. Rada školy není zřízena. O práci školy a dalších akcích je veřejnost města informována prostřednictvím Infokanálu, školního časopisu (4x ročně) a místních novin. Ředitel školy využívá podpory řady firem zdejšího mikroregionu ke sponzorování různých činností.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 je relevantní, poskytuje dostatek informací, lze ji označit za prostředek sebehodnocení. Její obsah odpovídá zjištěným skutečnostem.

Organizační uspořádání školy bylo ČŠI hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Jako nástroje operativního řízení používá ředitel školy zejména své dva zástupce (pro I. a II. stupeň), hospodářku a ekonomku školy. Dosud neurčil svého statutárního zástupce. Dále úzce spolupracuje s výchovnými poradkyněmi, předsedy metodických orgánů a vedoucí vychovatelkou školní družiny. Toto operativní řízení rovněž organicky navazuje i na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Jako celek je tento systém funkční, pružný a relativně i účinný. Reservy jsou především v práci metodických orgánů školy, které ve své činnosti preferují vzájemnou informovanost o plnění učebních plánů a osnov a přípravu na různé soutěže a olympiády. Méně pozornosti však věnují každodenním „technickým“ problémům, především ve využívání dostupných pomůcek a didaktické techniky, která je ve škole učitelům k dispozici (např. využívání sluchátkové laboratoře při výuce cizích jazyků, postupná obměna stávajících učebních pomůcek). Hmotné stimulování pracovníků ředitel provádí pomocí systému pravidelného (3x ročně) hodnocení, jehož kritéria jsou pracovníkům známa. Vedle finanční motivace preferuje ředitel školy u podřízených pracovníků také motivaci morální zejména s ohledem na prezentaci školy na veřejnosti (regionální TV, besídky, nabídka volitelných předmětů, oblast logopedie a dyslexie) a snaží se tak pro pozitivní vývoj školy efektivně využívat i její lidský potenciál. S jedním začínajícím učitelem úzce metodicky spolupracuje tzv. uvádějící učitel. V současné době škola nemá zaveden efektivní systém pravidelného sebehodnocení.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrolní systém je řízen plánem kontrolní a hospitační činnosti, který je zpracován na celý školní rok 2001/2002 a zahrnuje jednotlivé oblasti práce školy. Plán je konkrétní, kontrolovatelný, přehledný a splnitelný. Je rozpracován do jednotlivých měsíců ve školním roce, jeho součástí je i stručný plán hospitační činnosti. Úkoly z celoročního plánu jsou součástí týdenních plánů práce školy. Na pravidelných poradách, určených jen užšímu vedení školy, je prováděna jedenkrát týdně analýza plnění těchto úkolů. Výsledky kontrolní činnosti jsou pak s pracovníky, jichž se kontrolní zjištění týká, projednávány. Písemné záznamy o provedených kontrolách sledovaných oblastí a zjištěních i opatřeních k nápravě škola nevede.

Pro hodnocení výsledků v oblasti vzdělávání u jednotlivých učitelů využívají ředitel i obě zástupkyně zejména přímou hospitační činnost ve vyučovacím procesu, dalším zdrojem informací jsou výsledky písemných prověrek vědomostí žáků, statistické přehledy dosažených úspěchů z odborných soutěží a olympiád a práce metodických orgánů. Záznamy o provedených hospitacích byly předloženy, jejich četnost je velmi dobrá. Jednotlivá zjištění jsou převážně hodnocena pozitivně. V menší míře navrhuje konkrétní opatření či doporučení a učitelům nevytváří dostatečnou zpětnou vazbu. Závěry z hospitační činnosti jsou s vyučujícími projednávány, obecně jsou s nimi na poradách pedagogických pracovníků seznamováni ostatní. Kontrola práce metodických orgánů ve škole je spíše formální, spočívá ve sledování četnosti jednotlivých setkání a pozorování plnění stanovených úkolů. Předsedům jednotlivých předmětových komisí byly vedením školy vymezeny kompetence i náplň práce v obecné podobě. O setkáních vedou písemné záznamy. Převažují organizační záležitosti, metodická a didaktická oblast je většinou podchycena jen okrajově. Na konci školního roku předávají předsedové metodických orgánů řediteli závěrečnou zprávu a požadavky na další školní rok. Tyto informace pak slouží pro vypracování závěrečné výroční zprávy o činnosti školy.

Kontrola pedagogické dokumentace je v náplni práce obou zástupkyň, je prováděna pravidelně 1x za měsíc, zjištěné administrativní nedostatky jsou ihned odstraňovány.

Kontrola výchovné práce školy spočívá ve sledování pedagogické práce všech učitelů školy, zejména práce třídních učitelů. Vedení školy sleduje rovněž četnost třídnických hodin, schopnost učitele vést třídu, řešit její výchovné problémy a spolupracovat s rodinou. Informace o klasifikaci žáků získává vedení školy i kontrolou žákovských knížek. Hodnocení žáků se řídí platnými právními předpisy.

Pro sledování kvality práce pedagogů a zjištění úrovně výsledků učení žáků realizuje škola jednak vědomostní testy KALIBRO, každoročně pak ve spolupráci se spádovými školami uskutečňuje na konci školního roku srovnávací kontrolní prověrku z hlavních předmětů pro 5. ročník. Výsledky jsou analyzovány.

Stálá kontrola provozu školy je v kompetenci školníka. Škola je čistá, pracovní prostředí je příjemné.

Systém kontrol je stanoven a probíhá. Vedení školy málo využívá kompetence metodických orgánů a pohovory s pedagogy směřující ke zvyšování úrovně výuky. Systém vnitřní kontroly školy je celkově hodnocen jako průměrný.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování postihuje celou oblast činnosti školy, vychází z analýzy minulého školního roku a konkrétních podmínek, ve kterých škola pracuje. Vytváří ucelený celek a je i přes některé dílčí nedostatky hodnoceno jako velmi dobré. Při tvorbě plánů je využíváno podnětů a připomínek pracovníků. Nabídka vzdělávacích aktivit v rámci volitelných i nepovinných předmětů je dostatečně široká a dává žákům prostor k rozvíjení jejich zájmů, dovedností i

znalostí. Problémy jsou v personálním zabezpečení výuky, realizace výchovně vzdělávacích cílů zvolených učebních programů je prováděna za cenu zaměstnání učitelů v důchodovém věku a učitelů bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má stanovena pravidla fungování, je vhodně a účelně zpracovaná a umožňuje řediteli efektivní řízení.

Vedení pracovníků je velmi dobré, ředitel školy podporuje odborný růst učitelů, vytváří podmínky pro uplatnění jejich iniciativy. Kontrolní systém je vytvořen. Kontrola pedagogické práce učitelů je prováděna, výsledky žáků jsou analyzovány, zjištěné dílčí skutečnosti však škola ne vždy využívá pro zkvalitnění své další práce.

Podmínky výuky byly souhrnně hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrola BOZP a PO ve vztahu k bezpečnosti žáků

V rámci kontroly bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany ve vztahu k bezpečnosti žáků byla provedena fyzická kontrola objektu školy, včetně venkovního areálu a školních hřišť, která jsou otevřena i pro veřejnost. Právě užívání školních hřišť veřejností klade zvýšené nároky v oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (například riziko použitých injekčních stříkaček nebo rozbitých předmětů). Stávající travnaté hřiště u školy je v havarijním stavu, jeho velmi nerovný povrch neumožňuje bezpečnou výuku žáků, rovněž komunikační řešení přístupu ze školy na hřiště není vhodné.

Základní školu tvoří vzájemně propojené jedno až třípodlažní budovy, jejichž nosná konstrukce je z železobetonového skeletu, který umožňoval dostatečné prosklení chodeb a tříd. Ve všech prostorech školy, rovněž ve skladech a dílnách byl shledán vzorný pořádek, který je základním předpokladem prevence úrazů a rovněž předcházení vzniku požáru.

Z hlediska pracovních podmínek je ve škole optimální prostředí. Celý objekt školy má přirozené větrání, mikroklimatické podmínky byly příznivé, denní osvětlení ve třídách i na chodbách odpovídalo nárokům vykonávané práce na zrakovou činnost a bezpečnost.

Byla zkontrolována povinná dokumentace BOZP. Pověřeným bezpečnostním technikem školy byla vyhledána, posouzena a vyhodnocena rizika možného ohrožení bezpečnosti a zdraví žáků. Stanovená opatření ke snížení rizik jsou orientována na konkrétní rizika ve škole (celoskleněné plochy, kývavé dveře na chodbách, vyčnívající radiátory v komunikačních prostorech, kopilitové stěny, kovové hrany žakovských šaten) a směřována adresně na jednotlivé zaměstnance školy. Dokumentace školní úrazovosti je řádně vedena, školní úrazy jsou průběžně odškodňovány. Kontrolou evidence a registrace úrazovosti bylo zjištěno, že během uplynulých pěti let se nepříhodil žádný těžký úraz. Z rozboru školní úrazovosti vyplývá, že k největšímu počtu úrazů docházelo v hodinách tělesné výchovy, což je zohledněno i ve vyhodnocení rizik na škole. Ředitel školy i bezpečnostní technik byli informováni o bezpečnostních zásadách k přenosným brankám.

Dokumentace PO obsahuje posouzení požárního nebezpečí a další dokumentaci, jako evakuační plány včetně grafického znázornění a požárně poplachové směrnice. Požární kniha je řádně vedena i se záznamy o nácvičku požárního poplachu. Ve škole je zřízena ohlašovna požáru. V odborných učebnách jsou vyvěšeny požární a provozní řády.

Kontrolovaná dokumentace BOZP a PO je vedena v souladu se zákonnými předpisy.

Hodnocení kvality výchovně vzdělávací činnosti školní družiny (ŠD)

Základní charakteristika ŠD

Ve školním roce 2001/2002 je ve čtyřech odděleních ŠD v souladu s počtem vykazovaných dětí ve výkaze o ŠD zapsáno 98 dětí ve věku 6 až 10 let. Ranní činnost probíhá od 6:00 do 7:30 hod, práce s dětmi z dělených tříd od 7:30 do 9:40 hod a odpolední činnost od 11:35 do 16:00 hod. Rodiče na činnost ŠD neplatí žádný příspěvek.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Ze čtyř vychovatelek pouze jedna není pedagogicky ani odborně způsobilá pro tuto práci. ŠD pravidelně užívá prostory čtyř místností - učeben, kabinetu a WC v odděleném traktu školy. Podle potřeby může dále využívat hřiště, tělocvičnu i knihovnu školy. Žáci se podílí především na výzdobě učeben ŠD, ale i ostatních prostor školy svými zejména výtvarnými pracemi. Ve vybavení ŠD i při jejích činnostech jsou dodržovány zásady bezpečnosti a psychohygieny. Režim dne je vyvážený, je zajištěn pitný režim žáků, pokud to dovolí počasí je vždy dostatečný prostor pro pobyt žáků venku.

Řízení ŠD

V koncepčních záměrech školy jsou stanoveny cíle a prostředky realizace práce ŠD, její činnost je hodnocena ve Výroční zprávě školy. Výchovně vzdělávací činnost ŠD vychází z konkrétních místních podmínek a rozsah provozu odpovídá potřebám žáků i jejich zákonných zástupců. Vnitřní řád ŠD je funkční a dává dostatečný rámec pro provoz, chybí v něm však ustanovení upravující problematiku případné šikany. Povinná dokumentace je řádně vedena. Vychovatelky ŠD jsou členkami pedagogické rady a oboustranně a soustavně spolupracují s učiteli školy při řešení výchovných problémů. Činnost ŠD je sladěna se zájmovými aktivitami školy, i když ŠD také vyvíjí svou vlastní zájmovou činnost. Systém vnitřní kontroly školy zahrnuje i ŠD, provádí ji zejména ředitel a vedoucí vychovatelka a na základě hospitací jsou i přijímána opatření k odstranění případných zjištěných nedostatků.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti

Zvolené metody a formy činnosti odpovídají podmínkám ŠD a zároveň požadavkům na specifickou pedagogiku volného času. V rámcovém týdenním plánu, který vychází z celoročního plánu jsou vhodně střídány odpočinkové, rekreační i zájmové činnosti a plán je také v praxi v rámci variability lichého a sudého týdne, podle počasí a ročního období realizován. ŠD umožňuje žákům pestrou a zajímavou formou i přípravu na vyučování, i když spíše individuálně a zejména formou didaktických her. Provoz školní družiny o prázdninách nebyl vzhledem k nezájmu ze strany rodičů organizován. V rámci běžné denní činnosti je zajištěno stravování žáků, při kterém je ze strany vychovatelek patřičná pozornost věnována kultuře stolování. Při všech činnostech jsou žáci aktivizující a podnětným způsobem motivováni, pozitivně hodnoceni a reálně zde existuje pozitivní komunikační prostředí

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti školní družiny je vynikající.

Výchovné poradenství

Služby výchovného poradenství od školního roku 2000/2001 zajišťují dvě učitelky. Obě mají k výkonu své funkce příslušné pověření a osobnostní předpoklady. Požadované vzdělání zatím splňuje jen jedna (druhá v tomto roce zahájila kvalifikační studium). Obsah činnosti výchovných poradkyň je zpracován v plánech výchovného poradenství. Vychází ze společné

poradenské a informační činnosti spočívající ve vyhledávání a šetření žáků, jejichž psychický a sociální vývoj vyžaduje zvláštní pozornost rodiny, školy, případně dalších institucí jako pedagogicko psychologické porady (dále PPP), oddělení péče o dítě, atd. Výchovná poradkyně s odborností speciálního pedagoga řeší problematiku na 1. stupni včetně integrovaných žáků, výchovná poradkyně na 2. stupni se zaměřuje především na oblast profesní orientace vycházejících žáků.

V plánu práce výchovné poradkyně pro 1. stupeň jsou stanoveny úkoly z oblasti výchovy a vzdělávání integrovaných žáků. V letošním školním roce škola vykazuje celkem 16 integrovaných žáků. Všichni tito žáci mají zpracovány individuální vzdělávací plány, které byly konzultovány s rodiči. Žákům s diagnostikovanou dyslexií je umožněno navštěvovat dva dyslektické kroužky, žákům s vadami řeči je věnována péče ve dvou logopedických kroužcích. Velmi účinná je i spolupráce školy s PPP formou pravidelných návštěv pracovnice PPP, která 1x týdně provádí vyšetření navržených žáků přímo ve škole. Individuální integrace žáků s vývojovou poruchou učení a chování probíhá v souladu s pokynem ministerstva školství k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení v základních školách.

Problematika profesní orientace je zařazena do tematických plánů rodinné a občanské výchovy, oslovuje nejen vycházející žáky a třídní učitele 9. ročníků, ale i jejich rodiče. Pro jednání s nimi je vyhrazena samostatná místnost, jsou určeny a zveřejněny konzultační hodiny. Účinná je rovněž úzká spolupráce s Úřadem práce ve Zlíně a návštěva burzy středních škol a odborných učilišť.

Neméně důležitou oblastí práce výchovných poradkyň je spolupráce s učitelkou zabývající se ve škole prevencí sociálně patologických jevů. Předložený minimální preventivní program pro školní rok 2001/2002 svědčí o vzájemných konzultacích a aktivním zapojení výchovného poradenství do jeho realizace. Zápisy pedagogických rad dokládají, že výchovné poradkyně informují své kolegy o závažnějších výchovných a prospěchových problémech jednotlivých žáků a také aktuálně seznamují učitelský sbor s novými poznatky, získanými dalším vzděláváním.

Služby výchovného poradenství byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Pravidelně se žáci školy zapojují do odborných soutěží a olympiád, dosahují kvalitní výsledky nejen v rámci školních a okresních kol, ale často také v oblastních a celorepublikových. Dlouhodobě se škola velmi dobře prezentuje i v sportovních, hudebních a výtvarných soutěžích. Mezi tradiční významné mimoškolní aktivity žáků patří také vystoupení jednotlivých žáků a folklorního souboru školy při různých kulturních a společenských událostech a dalších akcích připravených pro veřejnost.

V době inspekce neměla škola zatím rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, v souvislosti se změnou její právní formy s účinností od 1. ledna 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol čj. 1020-19/99 ze dne 30. září 1999
- Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2001
- Koncepce školy zpracovaná k 1. září 2000
- Plán práce ZŠ Napajedla, Komenského 298, okres Zlín pro školní rok 2001/2002

- Oznámení o změně zařazení školy do sítě škol s účinností od 1. ledna 2002 ke Směrnici MŠMT čj. 16 394/2001-21
- Rozvrh hodin platný pro školní rok 2001/2002
- Třídní knihy vedené ve školním roce 2001/2002 a 2000/2001
- Podkladová inspekční dokumentace
- Tematické plány sledovaných vyučovacích předmětů pro školní rok 2001/2002
- Organizační řád školy
- Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2001/2002
- Úkoly a náměty k činnosti metodických orgánů školy
- Tematicko časové plány sledovaných předmětů na prvním a druhém stupni platné pro školní rok 2001/2002
- Předložené záznamy z hospitační činnosti realizované vedením školy ve školním roce 2001/2002
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- Plány práce výchovného poradenství na školní rok 2001/2002
- Pracovní náplně výchovných poradců platné pro školní rok 2001/2002
- Program minimální prevence sociálně patologických jevů pro školní rok 2001/2002
- Individuální vzdělávací programy platné pro školní rok 2001/2002
- Dokumentace zdravotně postižených žáků
- Zápisy o činnosti předmětových komisí na druhém stupni
- Třídní výkazy s katalogovými listy žáků ve školním roce 2001/2002
- Personální dokumentace
- Protokoly o komisionálních zkouškách konaných ve školním roce 2000/2001
- Žákovské knížky a sešity žáků
- Náplň práce zástupců ředitele, výchovných poradkyň, předsedů metodických orgánů, vedoucí vychovatelky ŠD a uvádějícího učitele pro školní rok 2001/2002
- Plán práce a plán hospitací a kontrol pro školní rok 2001/2002
- Záznamy z hospitací ředitele školy, vedoucí vychovatelky ŠD za školní rok 2001/2002
- Kritéria hodnocení pracovníků školy pro školní rok 2001/2002
- Povinná dokumentace školní družiny pro školní rok 2001/2002
- Dokumentace zájmové činnosti ŠD pro školní rok 2001/2002
- Evidence a registrace školní úrazovosti v letech 1997 až 2002 (kniha úrazů zavedena k datu 1. září 1998, záznamy o úrazech, hlášení, odškodnění)
- Záznam o školním úrazu z 26. listopadu 2001
- Rozbor školní úrazovosti za školní rok 2000/2001 z 12. září 2001
- Osvědčení o školení vedoucích zaměstnanců z 12. listopadu 1999
- Pověření bezpečnostního technika z 1. září 1999
- Dokumentace školení BOZP zaměstnanců z 30. srpna 2001
- Zápis o školení BOZP žáků v třídní knize VIII. B z 10. září 2001
- Zápis o seznámení učitelů a předání Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti žáků ze dne 9. listopadu 2001

- Zápis o poučení žáků před lyžařským výcvikem z 15. února 2002
- Hodnocení rizik a rizikových faktorů, včetně opatření ve vztahu k žákům , aktualizováno v únoru 2002
- Zápis o provedení prověrky BOZP ze 4. dubna 2001
- Plán ozdravných opatření z 12. dubna 2001
- Traumatologický plán, aktualizace 4. září 2001
- Zápis o kontrole tělovýchovného náradí z 31. srpna 2001
- Zpráva o revizi elektroinstalace z 12. - 14. září 1999
- Zpráva o revizi hromosvodů ze 4. září 2001
- Záznam o revizi elektrického spotřebiče - projektoru KP 8 ze srpna 2001
- Zpráva o provozní revizi plynového zařízení v učebně chemie z 12. června 2001
- Zpráva o provozní revizi plynového zařízení ve cvičné školní kuchyni z 12. června 2001
- Posouzení požárního nebezpečí a jeho schválení Hasičským záchranným sborem dne 24. června 1999
- Zpráva o kontrole požárního vodovodu z 23. února 2001
- Požární poplachové směrnice, požární kniha, řád ohlašovny požárů - revidován 1. října 1999

ZÁVĚR

Škola pracuje podle schválených učebních dokumentů, osnovy jsou plněny. Kvalita vzdělávání, úroveň vědomostí a dovedností žáků byly ve vybraných předmětech hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Podmínky výuky byly hodnoceny jako velmi dobré, největší problémy stále přetrvávají v kvalitním personálním zajištění výuky.

Jako vynikající byla hodnocena kvalita výchovně vzdělávací činnosti školní družiny.

Služby výchovného poradenství byly hodnoceny jako velmi dobré.

Nejvýznamnější změnou od minulé inspekce je přechod školy do právní subjektivity. Částečně se zlepšila vybavenost školy učebními pomůckami zejména do společenskovědních předmětů, zeměpisu a pro výuku informatiky. Velmi významné a veřejností kladně hodnoceny jsou tradiční mimoškolní aktivity žáků.

Bez zjištěných nedostatků proběhla kontrola bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany ve vztahu k bezpečnosti žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Štěpánka Mikulenková	Štěp. Mikulenková v. r.
Členové týmu	Mgr. Miloslav Brůzl	Miloslav Brůzl v. r.
	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová v. r.
	Mgr. Vlasta Machalová	Vlasta Machalová v. r.
	Mgr. Věra Mrázová	Věra Mrázová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Helena Hlůšková

Ve Vsetíně dne 27. února 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. března 2002

Razítko

Ředitel školy

PaedDr. Miroslav Veselý

Miroslav Veselý v. r.

*Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.
Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.*

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy. kÚ Zlínského kraje-odbor školství, mládeže a sportu tř. T. Bati, 760 01 Zlín	2002-04-08	93/02
Zřizovatel: Město Napajedla	2002-04-08	94/02
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.